

og ukrænkelig. Det foreslaas, at Ordene „hellig og ukrænkelig“ skal ombyttes med Ordet „fredhellig“, der er mere rammende i dette Forhold og i denne Forbindelse ogsaa kønnere. I Lovforslagets § 24 er der en Bestemmelse om, at Kongens Samtykke udkræves til at give en Rigsdagsbeslutning Lovskraft, og at hvis en saadan Stadfæstelse ikke har fundet Sted inden næste Rigsdagssamling, er vedkommende Lovforslag bortfaldet. Det er en Bestemmelse, der altid har været gældende, og som aldrig har beredt nogen Vanskelighed, og den vilde heller ikke kræve nogen Tilføjelse eller Forandring, dersom vi ikke i den nye Grundlov havde indført en Bestemmelse om, at i et enkelt Tilfælde, nemlig ved Grundlovsforandring, kan der indføres Folkeafstemning, thi i saa Fald kunde den Bestemmelse om, at Lovforslag skal være stadfæstede inden næste Rigsdagssamlings Begyndelse, komme i Vejen. Derfor foreslaas der i Ændringsforslag Nr. 2, at der til denne Paragraf skal tilføjes en Parentes, hvori der henvises til § 93, og Meningen med denne Parentes er altsaa kun den, at den Bestemmelse, som staar i § 24, ikke gælder med Hensyn til Grundlovsforandringen.

Saa kommer vi til Ændringsforslaget til § 32. Det er jo en Paragraf, hvis Affattelse har været meget omstridt, og som har frembudt mange Vanskeligheder gennem længere Tid. Nu er man kommet dertil, at man indfører Forholdstalsvalg til Folketinget. Der har jo først været en lang Tvist om, hvorvidt man overhovedet skulde gaa til at indføre Forholdstalsvalg til Folketinget; men man er blevet enig om, at det skal man gøre; og samtidig med, at man er blevet enig om denne Grundlov, er man ogsaa blevet enig om en Valglov, hvori Forholdstalsvalgmaaden indføres under en bestemt Form, ikke nogen meget fuldkommen Form, men det er Forholdstalsvalgmaade. Saa kom Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde slaa det fast i Grundloven, at Folketinget fremtidig skulde vælges efter Forholdstalsvalgmaaden. Tidligere er man ikke gaaet videre i den Henseende, end at man har givet Plads for, at det kunde ske, hvilket jo ikke er Tilfældet i den gældende Grundlov, idet det jo der bestemmes, at der skal vælges en Mand i hver Kreds. Disse Forhandlinger, der har frembudt ikke ubetydelige Vanskeligheder indtil det sidste, er omsider nu blevet afsluttet med, at § 32 har faaet den Affattelse, som den har i Ændringsforslag Nr. 3. Jeg vil sige om den Affattelse, at

naar der fra forskellige Sider er blevet rejst Tvivl om, hvorvidt det nu ogsaa er rigtigt, at det er fastslaaet i denne Paragraf, at der fremtidig skal anvendes Forholdstalsvalgmaade ved Valget af Folketingsmænd, saa er denne Tvivl ganske ubegrundet. Mellem os, der har været enige om at give § 32 den Affattelse, den har faaet, har der været fuldkommen Enighed om, at dermed er Forholdstalsvalgmaaden indført i Grundlovens § 32, ikke saaledes, at der er fastslaaet nogen bestemt Valgmaade, thi der gives jo forskellige Maader i Praksis af Forholdstalsvalg, og der gives mange flere Maader i Teorien; og hvilken Maade man omsider kan komme til som den bedste i Tidernes Løb, kan ingen endnu afgøre. Dette staar aabent for fremtidige Forhandlinger og kan afgøres ved Valgloven, men een Ting kan ikke afgøres ved Valgloven, man kan ikke igen komme bort fra, at der skal regnes efter Forholdstal, thi en ligelig Fordeling overfor de forskellige Partianskuelser kan kun tilvejebringes, kan kun sikres, som det hedder i Ændringsforslaget, derved, at der regnes med Forholdstalsvalgmaaden, hvilken Form man saa ellers vil anvende. Det er umuligt at gøre det paa anden Maade og vil altid være umuligt at gøre det paa anden Maade. Det er disse Bemærkninger, jeg vil gøre om § 32; der bør ingen Misforstaaelse være om, hvad den indeholder.

Derefter kommer Ændringsforslag Nr. 4 til § 34. I dette Ændringsforslag er for det første Antallet af Landstingets Medlemmer forhøjet fra 70 til 72. Derimod er Antallet af dem, der vælges i Kredse, ikke forandret, det er uforandret 54, og ligeledes er Bestemmelsen om, at de 10 skal vælges i København med Frederiksberg og de 42 i større Valgkredse, omfattende Land og Købstæder, 1 paa Bornholm og 1 paa Færøerne, uforandret den samme. Saa kommer den næste Forandring, som dette Ændringsforslag indfører. Det hedder derefter: „De øvrige 18 Medlemmer vælges efter Forholdstal af en Valgforsamling, bestaaende af de Personer, der, den Dag nye Valg til Landstinget udskrives (jfr. §§ 22 og 39), er Medlemmer af Tinget.“ Forandringen bestaar deri, at i det foreliggende Lovforslag er det bestemt, at disse Medlemmer, som den Gang var 16, og som nu er 18, skulde vælges af det nyvalgte Landstings kredsvælgt eller folkevælgt, af de 54. Nu derimod foreslaas det, at de skal vælges af det afgaaende Ting som saadant eller, som det